

Saopštenje za javnost Radne grupe NKEU za poglavlja 30 i 31

Komentari civilnog društva na nacрте *Strategije nacionalne bezbednosti* i *Strategije odbrane* -

BEOGRAD – Nakon otvaranja procesa javne rasprave o nacrtima *Strategije nacionalne bezbednosti* i *Strategije odbrane* u drugoj polovini aprila 2018. godine od strane Vlade Srbije, Radna grupa za poglavlja 30 i 31 Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji (NKEU) izradila je predloge i komentare oko sadržaja oba nacрта. Obe nove strategije predstavljaju važne segmente pregovaračkog Poglavlja 31 - Zajednička spoljna, bezbednosna i odbrambena politika.

Radna grupa NKEU blagovremeno je dostavila komentare Ministarstvu odbrane koje koordinira procesom izrade strategija.

Radna grupa naglašava da sam proces izrade nacрта ovih dokumenata nije bio inkluzivan, što nije u skladu procesima kreiranja sličnih dokumenata u državama članicama Evropske unije, a sama javna rasprava nije organizovana tako da omogućava i ohrabruje suštinski dijalog između predstavnika Vlade i zainteresovane javnosti, već isključivo u formi prikupljanja amandmana na nacрте strategija..

Radna grupa NKEU smatra da obaveštavanje javnosti o samom otpočinjanju javne rasprave nije sprovedeno na zadovoljavajući način, dok je sama javna rasprava trajala 25 dana (računajući vikende i prvomajske praznike) što nije bilo dovoljno da se u pravoj meri uključe zainteresovani građani i organizacije.

Radna grupa NKEU je zvanično tražila od Ministarstva produženje javne rasprave, na šta predstavnici Ministarstva odbrane nisu pokazali fleksibilnost, već su samo na 15 dana produžili rok za dostavljanje komentara. Predstavnici Radne grupe NKEU su smatrali da je ipak svrsishodno da se konstruktivno angažuju u samom procesu, te je obavljen proces konsultovanja i sa radnim grupama koja prate druga poglavlja koja su u vezi sa temama koje strategije obrađuju i krajem maja su upućeni komentari i predlozi vezani za strategije.

I pored apela NKEU i drugih organizacija civilnog društva da se proces nastavi kroz aktivni dijalog, Ministarstvo odbrane je izradilo i „Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi“ o nacrtima obe strategije bez direktnog obaveštavanja javnosti. NKEU smatra da se time nastavlja praksa koja je uspostavljena u prethodnom periodu da se proces izrade dokumenata u suštini odvija polu-javno.

„Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi“ se odnosi samo one predloge i komentare koji su odbijeni, dok su sama obrazloženja za odbijanje uglavnom veoma štura i neretko neodgovarajuće argumentovana. Takođe je nejasno kako i na koji način će preostali predlozi i komentari biti iskorišćeni za dalje unapređenje dokumenata. Ne sporeći da je moguće da je kod nekih od odbijenih predloga Ministarstvo bilo u pravu, Radna grupa NKEU smatra da je neophodno da svi oni koji su podneli predloge i komentare treba da dobiju utemeljena obrazloženja zbog čega su njihovi predlozi odbijeni, i to kroz aktivan dijalog i uključivanje javnosti.

Radna grupa NKEU podseća da proces pristupanja Srbije EU zahteva i reformu praksi i aktivan pristup institucija prema građanima. Oba nacrta strategije se pozivaju na sveobuhvatni pristup bezbednosti, koji podrazumeva aktivno uključivanje svih građana. Stoga, Ministarstvo i druge institucije moraju da učine dodatni napor kako bi zaista uključile sve one koji mogu biti potencijalno zainteresovana strana, kako bi osigurali da svi znaju o čemu dokumenti govore i koja je njihova eventualna uloga u sprovođenju strategija.

U prilogu dostavljamo komentare Radne grupe NKEU na nacрте *Strategije nacionalne bezbednosti* i *Strategije odbrane*.

O pregovaračkom Poglavlju 31:

U okviru Poglavlja 31, pregovori se vode o ukupnom spoljnopolitičkom, bezbednosnom i odbrambenom sistemu Evropske unije, u cilju očuvanja temeljnih i zajedničkih vrednosti EU, jačanja međunarodne bezbednosti i mira, kao i identiteta EU na međunarodnoj sceni. Zajednička spoljna i bezbednosna politika i Zajednička bezbednosna i odbrambena politika koje čine najveći deo Poglavlja 31 zasnivaju se na strateškim dokumentima, regulativnim aktima i posebno na pravno obavezujućim međunarodnim sporazumima koje je unija sklopila. EU regulativa u ovom poglavlju sastoji se spoljnopolitičkih deklaracija, zajedničkih akcija, pozicija i sporazuma. Strateški dokumenti iz domena spoljnih poslova, bezbednosti i odbrane Srbije stoga čine i sastavni deo ovog poglavlja.

Nacionalni konvent je koalicija organizacija civilnog društva (nevladine organizacije, profesionalna udruženja, univerziteti, sindikati i dr) koja aktivno prati i deo je procesa evropskih integracija Srbije. NKEU prati sva pregovaračka poglavlja, a Poglavlje 31 prati Radna grupa za poglavlja 30 i 31 kojom koordinira ISAC Fond.